

כיצד פרק שני יבמות

ואי למ"ד. טעמא משום דאסור לבעול מנזות יבמין ואי מייבס האי חלדא דלמא מייית אחיך קודם שייבס ותאלא אחותה משום אחות אשה ומנאלא מנזות יבמין צטלה על ידינו מיבוס ומחלילה הרי נאסרה^(א) משום כך וכיון שנאסרה שעה אחת א"כ מולך חד למדא ואולא האי השניה עומדת היא צאיסור אשת אח שלא נראית ליבוס מתחלה^(ב) אבל הכא וז שנאסרה משום אחות זקוקה לאו יבמה היתה וכיפק אסור אחות זקוקה בחלינת אחותה הרי וז מותרת ועומדת דלאו אשת אח הואי הלכך מספיקא לא מפיקין לה דאימר כל חד וחד דידיה איתרמיא ליה: ואפילו **שניס כהנים.** ומד מנייהו ודאי חלוזה נסיב דהא ארוסת הנכרי חלוזה היא ממחד משני אחיו כדקתני קדמו שנים ומללו: **חלוזה.** דאסורה לכהן: **מדרכין הוא.** והכא דלכל חד אינה חלה ספק דשמא זה יבס את יבמתו גמורה לא גזור רבנן לאפוקה מספק: **גרשה.** מאישה לא יקמו: **מכאן שמזה נגדול.** הכי דריש ולקמה לו לאשה ויבמה והיה הצבור המייבס יהיה הצבור: **אשר סלה.** ורבותה יבמה מהא רלויה לילד פרט לאלונית: **יקום.** היבס על שם אחיו נחמול לאשה ולא יחלקו אחיו עמו: **אם אומר נחלה.** והאי יקום צייס משמע: או אינו. חלה צני שיוולד לו משמע שם היה שם המת וסי קורין לה יוסי: אין מקרא יולא מידי פשוטו. ווע"ג דדרשין ליה לדרשא מידי פשוטו מיהו לא נפיק לגמרי: ואפיסקיה לגמרי. שאין רריך לקרות לזנו צם אחיו המת. והכי גמר לה מרביה: ופרסין ואי לא גוריה שוה הוה אמינא שם ממא. צתמיה: ליבס. קאמר רחמנא צן הונלך לא יקום על שם אחיך רחמנא ליה: ואי לביס דין. מודע רחמנא מנזות קריית שם הין: **יקום על שם אחי אביו מיצעי ליה.** חלה ודאי צייס גופיה משמע קרא ולצית דין קאמר רחמנא שיקום היבס על שם אחיו המת נחלה: אמרו לו ליבס. שיקום צנו על שם אחיו דכל מנזות יבוס קא מודע קרא לצ"ד וקאמר להו להוהיר יבמה לזא עליה והצן אשר תלד לו יקמונו ע"ש אחיו: **אימא צבור.** דוקא קאמר קרא אבל פשוט לא ליבס לגמרי צין איכא צבור צין ליכא צבור: **אם כן.** דפשוט לאו צר יבוס הוא למה לי דמעט רחמנא אשת אחיו שלא היה בעולמו מיוק לי משום דלאו צבור הוא זה שגולד לאחר מיתת אחיו: **ואימא.** האי דמעט אשת אחיו שלא היה בעולמו כגון שהיה זה שגולד צבור לאמו ואחיו מאבינו ולהכי אנטריך למעוטי: **נחלה סלה רחמנא.** וממילא צבור הנוטל פי שנים הוא דמייבס אבל צבור לאס לא ומדמעטיה שמע מיניה צבור דקרא לאו דוקא חלה גדול האחים: **ואימא כי איכא**

א מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין כב טו"ע א"ע סימן קטו סעיף ג: ב מיי פ"ח מהלכות אישות הל' ז ופי"ו מהל' איסורי ביאה הל' טו"ע א"ע סימן ו סעיף א: ג מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין נא טו"ע א"ע סימן קסא סעיף ד: ד מיי ט"ז ס"ט טו"ע ס"ט סעיף ז: ה מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין לו טו"ע א"ע סימן קסב סעיף א: ו מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין נא טו"ע א"ע סימן קסב סעיף א: ז מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין נא טו"ע א"ע סימן קסב סעיף א: ח מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין נא טו"ע א"ע סימן קסא סעיף ד: ט מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין נא טו"ע א"ע סימן קסא סעיף ד: י מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין נא טו"ע א"ע סימן קסא סעיף ד:

תורה אור השלם
1. אשה וזה תולה לא קיחה ואלה גרושה מאישה לא קיחה פי קדוש הוא לאליהו: ויקרא כ ו 2. ויהי הבבור אשר תלד יקום על שם אחיו המת ולא תהיה אשת המת החורגה לאיש וד יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויקמה: בראשית מח ו 4. פי יבשו אחרים ילדו ומת אחד מהם וכן אין לו לא תהיה אשת המת החורגה לאיש וד יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויקמה: דברים כה ה דברים כה ה

א"י למ"ד יש זיקה. אר"י אע"ג דלמ"ד יש זיקה ליכא למיגור לייבס אחר חלינה משום דלמא אחי לייבס צרישא דמשמע צפרק ד' אחין (לקמן דף כו: וס) גבי רבי יוחנן דלמר אחיות איני יודע מי שנאן מ"מ ליכא למימר דליחלך חד ולייבס חד כיון דכל אחת נאסרה שעה אחת אסורה עולמית אפילו ראשונה דלית ליה יבמה שהותרה ונאסרה וחורה והותרה תחזור להסירה אלא לרי יוחנן לכך הולך לומר אחיות איני יודע מי שנאן ולמ"ד אין זיקה אף על גב דלרז דלמר אין זיקה לית ליה לקמן כיון שנאסרה שעה וכו' מ"מ גוריעין דלא ליחלך חד ולייבס חד אטו דלמא מייבס צרישא דכיון דאין זיקה אחי למטעי ולייבס צרישא דהא לא מקסי אינשי אדעמייהו דלמא מית אימא דידיה מתרמיא ליה וליכא למיגור דלמא מייבס צרישא דאפילו מייבס צרישא אימא דידיה איתרמי ליה וכי מייבס שפיר עבד ומשום מ"ד אין זיקה רריך לומר כל כך: **וספק חלוזה לא גזרי בהו רבנן.** הקשה הר"ר משה צבירי יעקב מפיה"ס דלמר בהחולץ (לקמן דף לו:) ממ בתוך ל' יום אם אשת ישראל היא חוללת ואם אשת כהן היא אינה חוללת ולמה לא תחלוק כיון דספק חלוזה מותרת לכהן וי"ל דהתם שחוללת לאחר נשואין יאמרו קמו רבנן צמילתא דנפל הוה ולכן הוצרכו חלינה ואמי למישרי חלוזה לכל כך הך כל אחד כשכונס אמרי' קיס ליה להאי דלאו חלוזה היא ולכן כנסה: **אן אינו אלא אשם.** ויהא חליה קרא כפשטיה ולא נדרוש מצבור דמנזוה צבול לייבס חלה ה"ק והיה הצבור פי' הראשון שתלד היבמה יקרא שמו צם שם המת וליף צג"ש דלאו שם ממא קאמר חלה נחלה כיון דלנחלה קאמר ליכא לארקותי אפילו חלה צייס דאי על הצבור שתלד היבמה קאמר קרא שיקום על שם המת נחלה שאומו צבור יירש את המת דאם כן יקום על שם אחי אביו מיצעי ליה דהשתא לא שייך למימר דה"ק אמרו ליה ליבס דקאמ' צם כיון: **ח"ו ואם לא רצה הולבין אצ"ר אחיו הקטן.** פי' חלה צייס פירוש שאר רצה הולבין אצל אחיו פירוש שאר פשוטין קטנים ממנו לא רזו חוזרין אצל גדול ויש ספרים דלא גרסי חלה הולבין אצל קטן ומו' לא ורריך לומר דמשמע דקטן ממנו קאמר מדלא נקט לינחא דמתני' דהחולץ (לקמן דף נט.) מהלכין על כל האחים: למא

התם אי למ"ד יש זיקה יש זיקה ואי למ"ד אסור לבטל מצות יבמין אסור לבטל מצות יבמין הכא כל חד וחד אימור דידיה קא מתרמיא ליה: קדמו וכנסו אין מוציאין כו': תני שילא "ואפי' שניהם כהנים מ"מ החלוזה דרבנן היא וספק חלוזה לא גזרו בהו רבנן וחלוזה דרבנן היא והתניא^(ג) גרושה אין לי אלא גרושה חלוזה מנין ת"ל ואשה מדרבנן הוא וקרא אסמכתא בעלמא הוא: **מתני'** יבמה בגדול לייבס ו'אם קדם הקטן זכה: **גמ'** ת"ר: והיה הבכור מיכן שמצוה בגדול לייבם אשר תלד^(ד) פרט לאלונית שאין יולדת יקום על שם אחיו נחלה אתה אומר י"לנחלה או אינו אלא לשם יוסף קורין אותו יוסף יוחנן קורין אותו יוחנן נאמר כאן יקום על שם אחיו ונאמר להלן^(ה) על שם אחיהם יקראו בנחלתם מה שם האמור להלן נחלה אף שם האמור כאן נחלה ולא ימחה שמו ופרט לסרים ששמו מחויו אמר רבא אע"ג דבכל התורה כולה^(ו) אין מקרא יוצא מידי פשוטו הכא אחאי גזרה שוה אפיקתיה מפשטיה לגמרי ואי לאו גזרה שוה הוה אמינא שם שם ממא למאן קמוזה רחמנא ליבם יקום על שם אחיך מיבעי ליה אי לבי דינא יקום על שם אחי אביו מיבעי ליה ודלמא הכי קאמר להו רחמנא לבית דין אמרו ליה ליבם יקום על שם אחיו אלא אחאי גזרה שוה אפיקתיה לגמרי השתא דאמרת קרא בגדול כתיב אימא בכור לייבם פשוט לא לייבם א"כ אשת אחיו שלא היה בעולמו דמיעט רחמנא למא ל' פריך רב אחא ואימא למעוטי בוכרא דאמא ההוא לא מצית אמרת^(ז) דיבוס בנחלה תלד רחמנא ינחלה מן האב ולא מן האם ואימא כי איכא בכור תתקיים מצות יבוס כי ליכא בכור לא תתקיים מצות יבוס אמר קרא ומת אחד מהם מי לא עסקינן דמית בכור ואמר רחמנא לייבם קטן ואימא דמית קטן ואמר רחמנא לייבם בכור הא מיעט רחמנא אשת אחיו שלא היה בעולמו ואימא כי ליכא בכור קטן זכה ואי איכא בכור קדם קטן לא זכה אמר קרא יכי ישבו אחים יחדו והקשה ישיבת אחים זה לזה ואימא כי איכא בכור ליהדר אגדול כי ליכא בכור אין חזרוין אצל גדול אלמה תני אביי קשישא ח"ה מצוה בגדול לייבם לא רצה הולכים אצל אחיו הקטן לא רצה חזרוין אצל גדול כבכור מה בכור בכורתו גרמה לו ואימא כי מייבם בכור לישקול נחלה כי מייבם פשוט לא לישקול נחלה אמר קרא יקום על שם אחיו והרי קם ואלא בכור דקרייה רחמנא למאי

צבור לו. כלומר דלמא לעולם צבור דוקא והכי קאמר רחמנא אי איכא צבור קמן תתקיים מנזת יבוס או צבור או צפוט דנפקא לו מדאימעט אשת אחיו שלא היה בעולמו וכי ליכא צבור לא תתקיים ופטורה לגמרי מן הפשוט: **ומת אחד מהם.** משמע שלא היו שם חלה שנים ומת אחד מהן: **מי לא עסקינן.** כלומר מי לא משתמע נמי מקרא דמת צבור וקאמר רחמנא לייבס פשוט: **ואימא.** על כרחך קרא דחיק ומתוקם כגון דמית פשוט וקאמר רחמנא לייבס צבור דהכא גבי תרי אחים כתיב מעוט אחיו שאלה קדם הקטן זכה. דהא לא רבי דלייבס פשוט חלה מומת אחד מהם ומיעוט דאשת אחיו שלא היה בעולמו דמשמע דמת צבור ואמר רחמנא לייבס פשוט אבל איכא צבור לא לייבס פשוט: **הוקשה כו'.** שוין לייבס: **ליהדר אגדול.** אי לאו בעו שאר אחיו נחזור עליו לכופו דמנזוה עליה רמיא ולא על האחרים אבל כי ליכא צבור לא רמיא מנזוה אגדול טפי משאר אחיו: **הולבין אצל אחיו קטן.** משמע קטן הימנו וגדול משאר אחיו אלמה מהדרינן אגדול דגדול קודם. ומדקתני חזרוין אצל גדול ליכא לאומצי דאיכא למימר מאי גדול צבור דאי לא מצי לשנוי הכי אדמותיב מדתינן אצ"ר לומיב ממתינתינן דקתני צפרק החולץ נמי לא רצה חזרוין אצל גדול: **דאם צבור כתיב:** חלה

תוס' חד מקמאי

לשוק: הא תבני שילא אפי' שניהם כהנים ודקא כשקדמו וכנסו שאין מוציאין אותן מידן אפילו שניהם כהנים אבל לכתחלה לא שרין אע"ג דחלוזה רבנן שילא שרין לכתחלה ואי קשיא הא דגרסינן בפי' החולץ מת בתוך ל' יום ועמדה ונתקדשה אם אשת כהן אינה חוללת ומסקנא משום דאיכא רבנן דפליגי עליה דרשב"ג דאמר אע"ג דלא שיהי לוד כתיב מנייהא הוא אשת כהן ולא אפטר עובדין כרבנן משמע דרשב"ג אם אשת כהן היא שמפיקין לה מיניה והא ספק חוללת (היא) איכא למימר שאני הכא שכבר חלצה וכבר כנסה כהן ומשום הכי לא מפיקין מיניה אע"פ שהוא כהן אבל התם לכתחלה הוא דאמר לא תחלוץ ותהוי לכהן והא (א) בשילא אקדמו וכנסו קאי אבל לכתחלה לא (ב) והתם אי שרוא לה השתא לכתחלה במחלוקין אף על פי שהוא כנסה בלכתחלה ואיכא מ"ד שאני הכא שאחת מהן בודאי אינה חלוצה אף על פי שאחת מהן בודאי חלוצה ולא מילתא היא דהא תינה כהן שני שנשא השניה אבל הראשון ספק חלוצה נשא אמאי לא מפיקין מיניה וכי משום דנסב לא נסב שני הראשון ודאי ספק חלוצה נשא אלא ודאי כדפרישתי: **תני' אביי קשישא מצוה בגדול לייבם לא רצה לייבם הולבין אצל קטן אלא בכור דקרייה רחמנא למאי הלכתא מה בכור אינו נוטל בראוי כבמחזק אף יבם אינו נוטל בראוי**

(א) כ"ל הוא דהכא בשקאדמו וכנסו קאי כו'.
(ב) אין להטין מדוקדק ואלו כ"ל והסב א' שרין לה השתא למחלוקין אע"פ שהיא אשת אחי ג"כ למחלוק ולכנסו אותה לכתחלה ואיכא מ"ד כו'.

סג עשין כב טו"ע א"ע סימן קטו סעיף ג: ב מיי פ"ח מהלכות אישות הל' ז ופי"ו מהל' איסורי ביאה הל' טו"ע א"ע סימן ו סעיף א: ג מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין נא טו"ע א"ע סימן קסא סעיף ד: ד מיי ט"ז ס"ט טו"ע ס"ט סעיף ז: ה מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין לו טו"ע א"ע סימן קסב סעיף א: ו מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין נא טו"ע א"ע סימן קסב סעיף א: ז מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין נא טו"ע א"ע סימן קסב סעיף א: ח מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין נא טו"ע א"ע סימן קסא סעיף ד: ט מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין נא טו"ע א"ע סימן קסא סעיף ד: י מיי פ"ח מהלכות יבוס הלכה ב סג עשין נא טו"ע א"ע סימן קסא סעיף ד:

עיה א מיי פ"ג מהל'
תולדות הלכה א סג
עשין זו טוש"ע אה"ע
סימן קסג ספק א':
עו ב מיי פ"ג מהלכות
גירושין הלכה ב סג
עשין ג טור ש"ע אה"ע
סימן יא ספק ה':
עו ג מיי פ"ג מהל'
אסוריו ביאה הלכה יד
סג לאין קין טוש"ע י"ד
סימן קסח ספק י':
עו ד מיי שם הל' טו:
ע"ה מיי פ"ג מהל'
סוטה הל' טו טור
ש"ע אה"ע סי' יא ספ"ב:
פ' ו סס ספק א':
פ'א ז מיי שם הלכה טו
וטוש"ע סס ספק ב':
פ"ב ח מיי פ"ב מהל'
אסורו הלכה טו
ופ"ג מהל' סוטה הלכה יג
וטוש"ע סס ספק א':

למאי הלכתא לגרועותא. אר"י דהוי מני למימר לחשיבותא שאין ירושתו חוזרת ביוצלי: **גְּיוֹרְתָּ מִיְהָא הוּיָא.** דמשמע לא יכנס הוא אלז אחר שרי לכנס לכתמלה: **הַלְכָה בְּדַבְרֵי הָאוֹמֵר בּוֹרֵם גְּרִים הֵם.** (ט) הך גירי אריות לא דמי להא דליכא מ"ד כותים גירי אריות הן דהתם היו עובדים אלהיהם כדכתיב צספר מלכים ולמ"ד גירי אמת הן קסבר דשז נתגייירו לגמרי ט: **אִי הָבִי לְכַתְחֵלָה נְבִי.** אי אמרת בשלמא דלינה גירות גמורה ניחא דלכתמלה לא יכנס משום דספק גירות היא דשמא נתגייירה לשם איש ודיעבד אין להוציא דאין להחמיר משום חששא זו: **מִשׁוֹם דְּרַב אַבִּי הָסֵר מִמֶּךָ עֵקֶשׂוֹת פֶּה בּוֹ.** אר"י דבנטען על הפניה אין להחמיר מלכנסו משום לזוט שפמים דלדברה מלוה לכונסה דצנאוסה כתיב ולו תהיה לאשה (דברים כג): **כִּי בִימֵי דוּד וְלֹא בִימֵי שְׂמֵמָה.** (ט) מילתי הגיתי (ט) ונתפרעה דבימי שלמה לא קשה דמדי הוא טעמא אלא משום שולחן מלכים והני לא לריכי אלז קשה דלמרינן צהערל (לקמן דף ע"ט. ושם) גבי מעשה דגבצוניס דבימי דוד ומסופו גרים על ישראל ק"ן אלף וי"ל דמעטמן נתגייירו כדאשכחן גבי מרדכי ואסתר ורביס מעמי הארץ מתידיס ויש ספרים שכתב צהן לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה אלז שנעשו גרים גרויס והיהו דפ"צ דצנת (דף לא). ההוא דלמא לקמיה דהלל ואמר גיריני ע"מ לעשות כ"ג צטוח היה הלל דסופו לעשות לשם שמים וכן היה דהתכלת (מנחות מד). דלמיה לקמיה ט דרבי גיריני ע"מ שאנשא לאומו מלמדי: **אֲמַר רַבִּי הוּאִי וּמְבוֹעֵר הַדָּבָר תִּצְאָ.** אר"ת דלמא מן הרוכל אס נשאת לו דכל הסוגיא איירי בנטען את ה' היו רייני אית גרים אלהים היו עובדים אבא (התם) [דכאן] שנתגייירו לגמרי הלכה כולן גרים הן רבינו יעקב ז"ל: **תְּנִימָא בְּרִיאָ שְׂחָבָא כְּשֵׁאִין לֵה בְּנִים אֲבָל כְּשֵׁי לֵה בְּנִים לֵה תִצְאָ.** הוב אלפס ואת פירש כשיש לה בנים מן הנתען ור"ש פ"י כשיש לה בנים מן הבעל והובי כתב כשיש לה בנים מן הנתען או מן הבעל או מן הבעל ואת דתניא ר' הונא רובל יוצא ואשה חוגרת בסני רואה רבי הונא ומכור רואה רבי הונא וקיי"ל כותיה כקלא דלא פסיק לכאורה נראה דאבעל קאי וכן נראה מפ"י רש"י ז"ל דבירב מכור מפקינן לה מבעלה והו' אלפס כתב כל הוהא נטען מפקינן מיניה ברב מכור אבא מבעל לא מפקינן אלא בעדים ומסתברא כותיה דהא גמרי דבר דבר ממנון מה להלן דבר ברור ולא באמתלא אף כאן דבר ברור ולא באמתלא ולא בדבר מכור. ובמס' סוטה איבעיא לן עוברת על דת משה ויהודית אם רשאי הבעל לקיימה או לא ולא איפשטא ומיהו מעוברת על דת ליכא ריאה דהתם [אין] עדים ברבר מכור של זנות אלא לרבר מכור של חוצפא ומש"ס איבעי לן אם רשאי הבעל לקיימה ואפילו יתימא

תורה אור השלם

1. הטר מפך עקשות פה ולזות שפתים תרחק מפך: משלי ד כד
2. הן גור יגור אפט מאותי מי גר אחק עלקי יפול: ישעיהו ד טו טו

תום' חד מקמאי

בכמוחוק: **תְּנִימָא** אחד איש שנתגיייר לישום אשה ואחד אשה שנתגיייר לישום איש וכן מי שנתגיייר לישום שולחן מלכים גרים עבדי שלמה אינם גרים דברי רבי נחמיה שהיה ר"ג אומר אחד גירי אריות ואחד גירי חלומות ואחד גירי מרדכי ואסתר אינם גרים עד שיתגייירו שנית ואע"ג דכותיים אליבא דמ"ד גירי אריות הן עובדי כוכבים גמורים הן התם לא נתגייירו לגמרי כדכתיב את ה' היו רייני אבא אלהים היו עובדים אבא (התם) [דכאן] שנתגייירו לגמרי הלכה כולן גרים הן רבינו יעקב ז"ל: **תְּנִימָא בְּרִיאָ שְׂחָבָא כְּשֵׁאִין לֵה בְּנִים אֲבָל כְּשֵׁי לֵה בְּנִים לֵה תִצְאָ.** הוב אלפס ואת פירש כשיש לה בנים מן הנתען ור"ש פ"י כשיש לה בנים מן הבעל והובי כתב כשיש לה בנים מן הנתען או מן הבעל או מן הבעל ואת דתניא ר' הונא רובל יוצא ואשה חוגרת בסני רואה רבי הונא ומכור רואה רבי הונא וקיי"ל כותיה כקלא דלא פסיק לכאורה נראה דאבעל קאי וכן נראה מפ"י רש"י ז"ל דבירב מכור מפקינן לה מבעלה והו' אלפס כתב כל הוהא נטען מפקינן מיניה ברב מכור אבא מבעל לא מפקינן אלא בעדים ומסתברא כותיה דהא גמרי דבר דבר ממנון מה להלן דבר ברור ולא באמתלא אף כאן דבר ברור ולא באמתלא ולא בדבר מכור. ובמס' סוטה איבעיא לן עוברת על דת משה ויהודית אם רשאי הבעל לקיימה או לא ולא איפשטא ומיהו מעוברת על דת ליכא ריאה דהתם [אין] עדים ברבר מכור של זנות אלא לרבר מכור של חוצפא ומש"ס איבעי לן אם רשאי הבעל לקיימה ואפילו יתימא

למאי הלכתא לגרועותא א"מה בכור אינו נוטל בראוי כבמוחזק אף האי אינו נוטל בראוי כבמוחזק: **מִתְנַיִ' ב' הנטען על השפחה ונשתחררה או על העובדת כוכבים ונתגייירה הרי זה לא יכנס ואם כנס אין מוציאין מידו הנטען על אשת איש והוציאוו מתחת ידו אע"פ שכנס יוציא: גמ' הא גורת מיהא הויה ורמינהי אחד איש שנתגיייר לשום אשה ואחד אשה שנתגייירה לשום איש וכן מי שנתגיייר לשום שולחן מלכים לשום עבדי שלמה אינן גרים דברי ר' נחמיה שהיה רבי נחמיה אומר אחד גירי אריות ואחד גירי חלומות ואחד גירי מרדכי ואסתר אינן גרים עד שיתגייירו בזמן הזה ובזמן הזה ס"ד אלא אימא כבזמן הזה הא איתמר עלה א"ר יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרב הלכה בדברי האומר כולם גרים הם אי הכי לכתחלה נמי משום דרב אסי דאמר בר אסי יהסר ממך עקשות פה ולזות שפתים וגו' ת"ר (ז) אין מקבלין גרים לימות המשיח כיוצא בו (ג) לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה א"ר (ו) אליעזר מאי קרא ז'הן גור יגור אפס מאותי מי גר אתך עליך יפול (ה) אבל איך לא: הנטען על אשת איש וכו': אמר רב ובעדים אמר רב ששת אמתניא כי ניים ושכיבי רב אמר להאי שמעתתא דתניא (ח) הנטען על אשת איש (ט) והוציאווה על ידו ונתגרשה מתחת ידי אחר אם כנס לא יוציא ה"ד אי דאיכא עדים כי אתא אחר ואפסקיה לקלא מאי הוי אלא לאו דליכא עדים ומעמא דאתא אחר ואפסקיה לקלא הא לאו הכי מפקינן אמר לך רב הוא הדיון דאע"ג דלא אתא אחר ואפסקיה לקלא אי איכא עדים מפקינן אי ליכא עדים לא מפקינן והכי קאמר דאע"ג דאתא אחר ואפסקיה לקלא לכתחלה לא יכנס מיתבייבד"א כשאין לה בנים אבל יש לה בנים לא תצא ויאם באו עדי טומאה אפילו יש לה כמה בנים תצא רב מוקי לה למתניתין ביש לה בנים ויש לה עדים ומאי דוחקיה דרב לאוקמי למתניתין ביש לה בנים ויש לה עדים ומעמא דאיכא עדים מפקינן ואי ליכא עדים לא מפקינן לוקמה בשאין לה בנים אע"ג דליכא עדים אמר רבא מתניתין קשיתיה מאי איריא דתני הוציאווה ליתני הוציאווה אלא כל הוציאווה בבית דין ובית דין בעדים הוא דמפקינן ואי בעית אימא הני מתנייתא רבי היא דתניא ר' רובל יוצא ואשה חוגרת בסניר אמר רבי הואיל ומכוער הדבר תצא רוק למעלה מן הכילה אמר רבי הואיל ומכוער הדבר תצא מנעלים**

אמר רב ובעדים: **וְזִדְ צַעֲדִים הוּא דַּמְפְּקִי.** מבעל ראשון דאין אשה נאסרת לבעלה משום קול ואתא רב למימר דוקא מתני משום כך יוציא הנטען הואיל ואיכא עדים אלז בלא עדים הואיל ויש לה בנים לא: **וְאֵצְעָא.** בלא בנים לא נפקא בלא עדים והני מתנייתא דלמרי נפקא רבי אמרינהו דמפיק אשה מבעלה בקול כל דהו: **רוּכַל.** מוכר צעמים לנשים להתקטט צהן: **רוּכַל יוֹאֵל.** מן הבית ומלא זה את אשתו שהיא חוגרת צסינר מכוער הדבר שלא התירחו מעליה אלא לזנות: **סַיְנָר.** הוא עשין מכנסים שהיו הנשים חוגרות לנשיעות: **רוּק לַמַּעֲלָה מִן הַכִּילָה.** ארוכל יואל קאי ומלא צעל רוק למעלה בגג הכילה שעל מטמו מי זרק הרוק למעלה כ"א השוכב ופניו למעלה הלכך זינתה זו ורקקה בצעת תשמיש: מנעלים

אלא למאי הלכתא קרייה צכור. ליכתוב גדול: **צְכּוֹר אִינוּ נוֹטֵל חֵלֶק צְכּוֹרָה בְּנַחְלָה הַרְאִיָּה לְצַל לְהַס אַחַר מִיתַת אֲבִיהָן אֲלֵא צְמַה שְׂמֻחֻזָּק צִד אֲבִיהָן בְּיוֹם מוֹטוֹ [צ"ב נה].** דכתיב צכל אשר ימלא לו (דברים כא) אף יצט הנוטל פי שנים א] צנכסי אציו חלקו וחלק אחיו שמת ב] אינו נוטל בראוי כבמוחזק: **מִתְנַיִ' ב' הנטען חסוד** כלומר שטוענים עליו דברי לעו: לא ישאנה. משום לעו שלא יאמרו אמת היה הקול הראשון: **הַנְטַעֵן עַל אִשׁ אִישׁ וְהוֹלִיאָוּהָ.** בית דין מתחם בעלה בשציל זה שאסרה עליו והלך זה ונשאה: **יּוֹאֵל.** דמדאורייתא אסורה נמי לבעול דדרשינן ונטמאה ונטמאה (במדבר ה) שני פעמים אחד לבעול ואחד לבעול במסכת סוטה (דף מ:): **גְּמִ' הא גירות מיהא הויה.** ואע"ג דלא נתגייירה לשם יהדות אלא בשציל שישאנה זה: **עַבְדֵי שְׁלָמָה.** בעלי שררה היו: **גִּירֵי אַרְיֹת.** כגון כותים דכתיב צספר מלכים (ב יז) ושלה ה' צהס את האריות ונתגייירו כדכתיב התם בגלות שומרון: **גִּירֵי חַלּוּמוֹת.** בעל חלומות אמר להם להחמיר: **מַרְדֵּי וְאֶסְתֵּר.** ורביס מעמי הארץ מתידיס (אסתר ח) **זִמְנָה הוּס ס"ד.** כל הי מקמי הכי לאו גרים נינהו כגון נצוראלין וכיוצא צו: **כְּבוֹדֵי.** שלא יעשה מחמת שררה: **אִי הַכְּנִי.** דגירות מעלייתא היא: **לְכַתְחֵלָה נְבִי.** יכנס ואמאי תני לא יכנס: **דְּאִמְר רב אסי.** טעמא דמתניתין משום דכתיב הטר ממך עקשות פה ולזות שפמים הרחק ממך דלמו לאחזוקי לקלא קמא: **סָן גּוֹר.** הבא להתגיייר יגור אפס מאותי צעוד שאין אני עמכם יתגיייר דהיינו צומן הזה: **מִי גֵר אֶסְךָ עֵלֶיךָ יפול.** מי גר אתך צעניתך ככשר אמרת: **עֵלֶיךָ יפול.** לעו"ב. יפול ינות כמו על פני כל אחיו נפל (בראשית כה) יפול מלךך אלף (תהלים א): **וְצַעֲדִים.** הא דתנן יוציא זה החסוד שנסה כגון שצאו עדים על קול הראשון שראוה שזינתה עמו: **לֵהָ שְׂמַעְתָּא.** צעדים: **כִּי נִיִּים וְסַיְנָר רַב אַמְרָה דַּנְיָאֵל.** תיובתא: **וְסַגְרָשָׁה מַסְחָס יְדֵי אַחֵר.** ראוין נטען על דינה אשת שמעון וגירשה שמעון ונשאה נחשון וגירשה אס כנסה ראוין מעתה לא יוציא: **אִי דְאִיכָּא עֵדִים.** זנות קמא הרי נאסרה עולמית עליו: **ס"ה דִּפְּלִינּוּ דְלָא אֶפְסִיק אַחֵר לְקַלָּא.** וכנסה ראוין מגירושין שמעון לא תלא הואיל וליכא עדים. והא דנקט מתחם ידי אחר היא גופה אלצטרך לשאמועינן רבותא דלכתמלה לא יכנס כדקתני אס כנס אין לכתמלה לא: **צְמָה דְבָרִים אַמּוּרִים.** דלס כנס הנטען יוציא כשאין לה בנים מן הראשון: **אֲלֵל יש לה בנים.** מן הראשון לא תלא דכי מפיקי לה קא מחזקינן לקלא קמא ועצדינן להו ממזריס: **וְאִס צָאוּ כו'.** אלמא אין לה בנים בלא עדים נמי מפקינן: **רב מוקי למתניתין ציש לה בנים.** ומש"ס

גליון הש"ס

רש"י ד"ה גירי אריות
בבין בותים. ע"י סתהדין
פה פ"ג כרש"י ד"ה גירי
אריות: תוס' ד"ה לא
בימי דוד וכו' דסופו
דף קט ע"ג מ"ה רעה:
ד"ה אבר רבי וכו' דרוק
למעלה בגג כו'. עין לקמן
דף צב ע"ה מ"ה כל קלא:

הגהות הב"ח

(א) גמ' מי גר אתך עליך
יפול מי גר אתך
בענייך הוא דעליך
יפול אלז אידך לא:
(ב) תוס' ד"ה הלכה כדברי
האומר כולם גרים הם
ואפ"י גירי אריות הן
גירי אריות: (ג) ד"ה לא
וכי מחמינו הגמרי. כ"כ עין
בצירק בתמא דקדושין דף
עו: (ד) ד"ה אמר וכו' או
שילאו אותם כדרך
המנאפין: (ה) אב"ד
בהאשה רבה. כ"כ דף צב.
וע"ש בסופ' ד"ה כל קלא:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה צכור כו'
אף יצט הנוטל פי שנים כו'.
כ"כ אלז ר"ח פ"י שאין
נוטל חלק אחיו אלא אם מת
אציו קודם לאחיו (ועמ"ש
רבינו צבא"ע סימן קסג
ס"ק ד'): [ב] שם חלק
אחיו שמת. כ"כ חלקו
שמת:

מוסף רש"י

גירי אריות. צספר מלכים
(ב יז) מפורש ושלה ה'
צהס את האריות, ותיס
כתיבי התם ויצא מלך אשר
מקומה וקא חשיב שר
מקומות (ב"ס דח). מי גר
אתך. צעניתך. עליך
יפול. צעניתך (ע"ג א).

מוסף רש"י

גירי אריות. צספר מלכים
(ב יז) מפורש ושלה ה'
צהס את האריות, ותיס
כתיבי התם ויצא מלך אשר
מקומה וקא חשיב שר
מקומות (ב"ס דח). מי גר
אתך. צעניתך. עליך
יפול. צעניתך (ע"ג א).